

resor

Reportage, tips & nyheter

Redaktör Maud Lindholm
e-post maud.lindholm@svd.se

RYSSLAND Guide till de bästa party-adresserna i Moskva.

sid 34-35

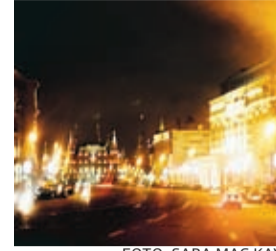
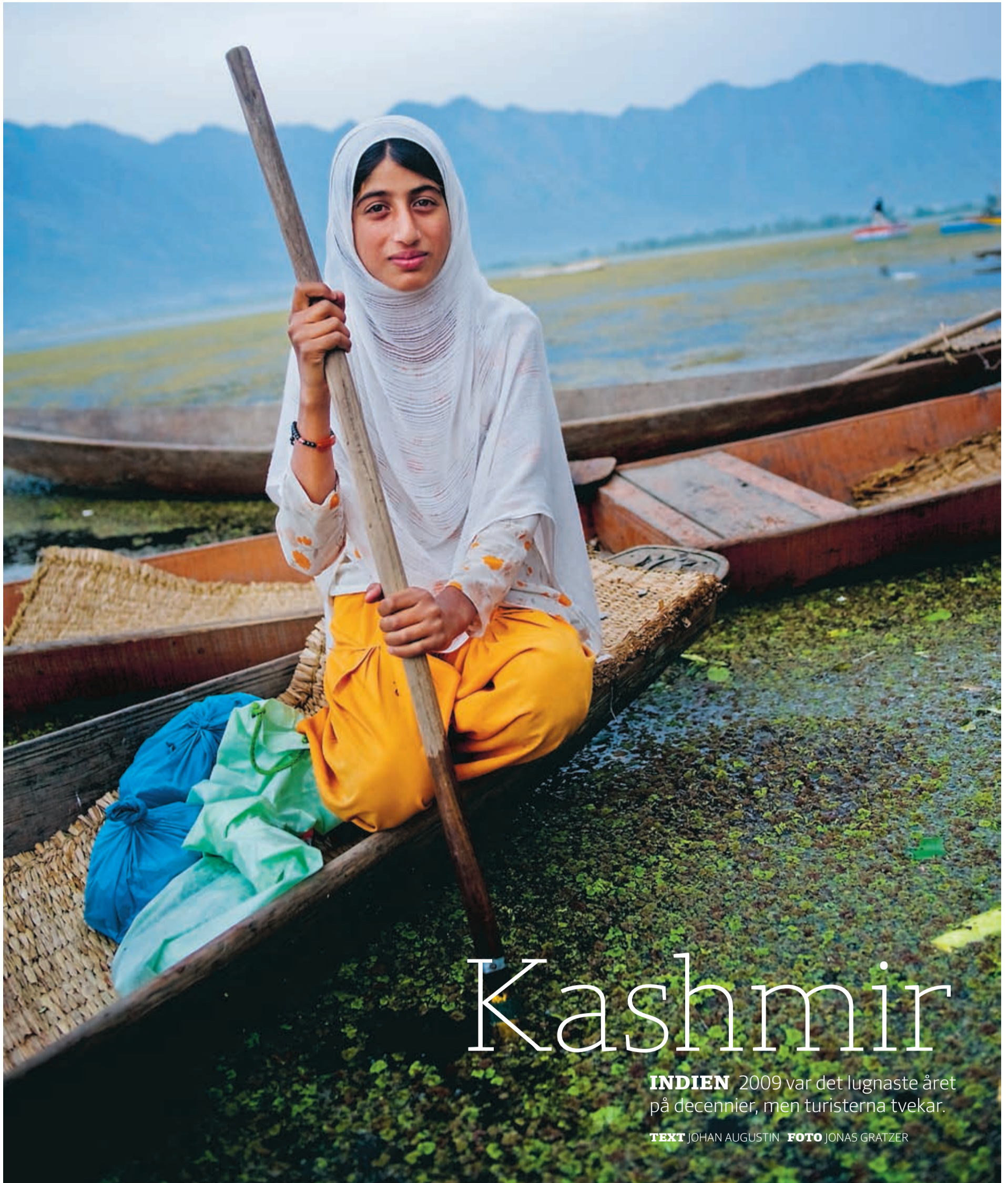

FOTO: SARA MAC KAY

NYHET Flygpersonalens bästa tips.

sid 36-37

Quiz
Vad kan du om Kanarieöarna?
svd.se/resor

Kashmir

INDIEN 2009 var det lugnaste året på decennier, men turisterna tvekar.

TEXT JOHAN AUGUSTIN **FOTO** JONAS GRATZER

Utsikt över Srinagar, på väg ner från en högt belägen moské. Ljuset i skymningen och gryningen är magiskt, inte minst över den centralt belägna sjön Dal Lake.

LÄGET mellan Indien och Pakistan är spänt – båda gör anspråk på KASHMIR.

Mörkbruna ögon, eller de vackraste ljusgröna som Moder Jord har att visa, iakttar nyfiket nya besökare och tvekar inte att ta kontakt och ta reda på vem du är – med ett äkta leende på köpet.

Kashmirs största stad heter Srinagar och är omringad av berg. Via floder strömmar färskt vatten till flera sjöar, varav Dal Lake är den mest kända och den där de flesta besökare övernattar på någon av alla de färgglada husbåtar som ligger förtöjda.

– Det är mest indier som kommer hit än så länge, men vi bör-

jar se att européer och andra nationaliteter hittar tillbaka, säger Shabir Ahmad.

Han är mattförsäljare. Här i Srinagar har det knutits mattor sedan 1500-talet och försäljningen är viktig för området. Men de senaste åren har Shabir genom sin arbetsplats Jamal carpet industries följt raset i en industri som stod för den största exporten i dalen innan konflikten startade för tjugo år sedan.

Flera grupper i Kashmir vill att området ska bli självständigt, och

mellan dessa och den indiska regeringen har det sedan 1989 varit en väpnad konflikt. Spänt är det också mellan Indien och Pakistan, eftersom båda länderna gjort anspråk på Kashmir sedan Indien blev självständigt 1947. Men läget förbättras. Nyligen drog den indiska regeringen tillbaka en stor del av trupperna och 2009 var ett mycket lugnt år.

– 1990 var höjdpunkten, då ville alla ha våra mattor. När jag var ung och såg mig runt omkring i Srinagars gamla kvarter såg jag utlänningar som gick omkring med sina kameror och tog bilder på husen, men nuförtiden ser jag inga utlänningar där längre.

Över en rykande kopp sötat saffran berättar han att var

femte hus tidigare hade egen tillverkning av mattor. Tiderna förändras och nu satsar många på textil i stället, samt fruktodlingar av framför allt äpplen.

– Kashmirier har fått utstå mycket de senaste tjugo åren, men om du frågar en turist som var här på 80-talet om människornas attityd här så skulle du nog få som svar att de respekterar alla, speciellt turister. Vi är beroende av turister.

Han visar stolt upp fabriken där fem mästare använder sina kreativa färdigheter till att göra mattor som kunderna inte ska kunna motstå. De finaste mattorna i världen har många utslitna kroppar och ögon på sina samveten.

Så här på vintern kommer det ofta mycket snö i området och det finns ett liftsystem i Gulmarg, med riktigt bra skidåkning. ”

Shabir hoppas att de stora skarrorna köpare ska hitta tillbaka.

– Inshallah! Och media måste sluta ge en så skev bild av Kashmir – det är inte oroligt här. Min förhoppning är att människor

Guide till Kashmir

Resa: Billigaste flygbolaget till New Delhi är Turkish Airlines. En biljett t/r Stockholm-Delhi kostar cirka 4 000 kronor. Flyg vidare till Srinagar (som ligger 90 mil norr om Delhi och är huvudstad i delstaten Jammu och Kashmir sommartid) tar

dryga timmen, medan tåget tar cirka 13 timmar.

Enkel resa med Kingfisher Airlines eller Jet Airways kostar cirka 600 kronor. Tåget finns i olika prisklasser.

Bo: Det bästa boendet i Srinagar är någon av husbåtar-

na på Dal Lake. Finare hotell hittar du på land.

Mat: Den bästa maten grillas över öppen eld nere vid Dal Lake. På restaurangerna här serveras lammkött på spett med starkt kryddade grönsaker till.

Det mest effektiva sättet att hitta bra ställen att äta på i Srinagar är att fråga lokalbefolkningen om råd.

Restaurangerna stänger periodvis och vilka som har öppet varierar under året, liksom vilka råvaror som finns till hands.

webben

Kingfisher Airlines:
» flykingfisher.com
Husbåtarna på Dal Lake:

» houseboatskashmir.com
Hotell på land:
» kashmirhotels.net

En viktig produktion i Kashmir har sedan århundraden varit handknutna mattor. Nu, sedan exporten och turismen minskat, satsat många på textil och fruktodlingar i stället.

ska komma hit och växa tillsammans med oss kashmirier.

Förutom vackra lokalproducerade mattor så kan Kashmirdalen locka med naturupplevelser och aktiviteter. I bergen finns det gott om långa och korta vandringsleder – vandraren kan välja att vara borta en knapp dag till att stanna ute och campa flera nätter. Natur- och fiskeintresserade slår två flugor i en smäll då floderna ger dig öring på kroken att steka över en öppen brasa, och bergen blir en vacker fond. Högsäsongen är juni och juli för den som vill vandra.

Så här på vintern kommer det ofta mycket snö i området och det finns ett liftsystem i Gulmarg,

med riktigt bra skidåkning. Att åka jeep landvägen från Srinagar till Ladakh bjuder också på fantastiska vyer.

Men du behöver inte bege dig upp i bergen för att se naturen. Att bo på någon av husbåtarna, som byggdes av engelsmän när de inte fick lov att bygga riktiga hus, är ett måste. Mubarak Kawa äger husbåten Gulshan Palace men bor ofta i Delhi. Mubarak föddes på en husbåt och har lärt känna många besökare genom åren. Han tycker om att laga middag till dem och prata äventyr hela natten lång.

– Människor i Europa tror att det är krig i Kashmir. De har missuppfattat allt, säger Mubarak som även han lägger skulden

på medias rapportering. Men de som ändå kommer hit och hade tänkt stanna i en eller två dagar, de stannar i en månad.

Liksom så många andra i dalen minns han gärna det glada 80-talet, då turister vallfärdade till Kashmir. Men han förklarar att befolkningen inte bara har suttit och väntat på att turismen ska blomstra igen, utan att de har tagit saken i egna händer.

– När ingen kom hit började vi åka till ställen som Delhi. Vi pratade med folk på gatan och såg till så att folk ville komma tillbaka, och långsamt började de återvända. De senaste tre, fyra åren har vi haft bra business här igen.

När man väl har bott på en husbåt så är det ett måste att ta

en tur i en träbåt på Dal Lake. Föraren har full kontroll på den bastanta shikaran och styr med hjälp av en enkel träpaddel. Själv myllrar av liv.

Magin är som störst i skymning och gryning. Den stilla vattentytan är full av vattenväxter och alger och trots förbudet att dumpa sopor så flyter en och annan plastflaska omkring. Hökar och örnar sveper majestätiskt över sina jaktmarker, lotusblommorna och vattenhyacinterna bildar skyddszoner för kungsfiskare, vadare, hägrar och änder: Detta är paradiset för en ornitolog.

Till en början hörs bara årtagen, sedan tar de sista böneutropen för dagen över, men blir snart

överröstade av syrsorna, en råmande ko och fågelkvitter. Alla vill säga sitt i en salig symfoni som är skön och avslappnande.

– Ni är väldigt upptagna i Europa, visst är ni? undrar båtföraren. Ni har ju inte tid för varandra – jag vet för jag har själv varit där och jag blev chockad, fortsätter han.

Han berättar hur han njuter av livet med trekking i bergen som favoritsysselsättning. Han lovar att man kan få se björn, tiger, leopard och olika slags ormar, om man har tur. I gryningen är det upp med tuppen som gäller för honom. Den flytande grönsaksmarknaden är inget för morgontrötta: den börjar klockan fem.

resor@svd.se

Fyndläge! Prissänkta resor till solen i mars.

Gran Canaria ..... (ord pris 5,175:-) **3.425:-**
Balito Beach ****. Pris per person i tvårumslägenhet för 2 personer. 1 vecka 10/3 från Arlanda.

Begränsat antal platser. Ving.se Sveavägen 8, Stockholm. Tfn: 0771-995 995

Hurghada ..... (ord pris 5,300:-) **3.900:-**
Shedwan Golden Beach ****. Pris per person i dubbelrum för 2 personer. 1 vecka 23/3 från Arlanda.

Thailand ..... (ord pris 12,775:-) **10.975:-**
Kata Sea Breeze ****. Pris per person i dubbelrum för 2 personer. 2 veckor 9/3 från Arlanda.

VING
Bo bättre™